

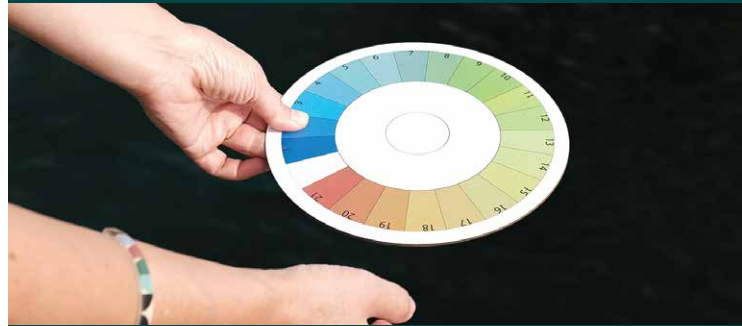

Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi'nde **Plastik Kirliliği izleme ve Farkındalık Projesi**

PLASMAP PROJESİ

Akdeniz Koruma Derneği'nin yürüttüğü Plastik Kirliliği İzleme ve Farkındalık Projesi (PLASMAP), Fransız Büyük Elçiliği tarafından fonlanan ve Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi'nde plastik kirliliğinin izlenmesi, azaltılması ve farkındalığın artırılması amacıyla yürütülen bir projedir. 2024 yılında başlayan ve yıl sonuna dek devam eden proje, vatandaş bilimi yöntemleriyle halkın katılımını teşvik eder ve plastik kirliliğinin ekosistem üzerindeki olumsuz etkilerini tespit ederek sürdürülebilir çözümler için bir temel sunmayı amaçlar.

Plastik Kirliliğinin Denizel Ekosisteme Etkileri

Deniz kıyısı ve çevresine bertaraf edilen veya birikim gösteren her türlü katı atık, denizel atık olarak adlandırılmaktadır.

Yapılan araştırmalarda karasal ve denizel ekosistemde birikim gösteren, denizel atıkların %80'den fazlasını plastik atıkların oluşturduğu rapor edilmiştir. Plastikler, üretim şekilleri ve biyolojik, fiziksel ve kimyasal faktörler nedeni ile parçalanmaları sonucunda, boyutları 1 mikrometre ve 5 milimetre arasında olan mikroplastikleri oluşturmaktadır.

Boyutları küçüldükçe miktarlarında artış görülen plastik atıklardan, dört binden fazla canlı türünün zarar gördüğü bildirilmiştir. Üretimi sırasında içeriklerine eklenen 10.000'den fazla kimyasal maddenin, canlıların hormonal sistemini etkileyen kanserojen maddeler olduğu bilinmektedir. Plastiklerin üretimi, biriktirilmesi veya yakılması süreçlerinin, karbon salınımına yol açtığı ve iklim krizini tetiklediği bilinmektedir.

Her yıl on binlerce hayvan sadece plastik dolanması nedeniyle yaşamını kaybediyor.

İnsan mide örneklerinde yapılan bir çalışmada, ortalama 9 adet mikroplastik tespit edilmiştir.

Doğada parçalanma sürelerinin 100-500 yıl olması nedeniyle, ilk üretilen plastiklerin hâlâ doğada birikim gösterdiği bilinmektedir.

Aynı oranda plastik üretime devam edersek, 2050'de denizlerdeki plastiğin tüm balıklardan daha fazla olacağı belirtilmektedir.

ÇALIŞMALAR

Akdeniz Koruma Derneği'nin Datça-Bozburun ÖÇKB'de Plastik Kirliliği İzleme ve Farkındalık Projesi kapsamında gerçekleştirilen çalışmaları:

Plastik kirliliği izleme ve çalışmaları: Proje kapsamında makro, mezo ve mikroplastiklerin deniz suyu ve sahil kumundaki varlığı incelenerek kirliliğin boyutu tespit edilmektedir.

5 yıl süreyle plastik kirliliği izleme programı: Bölgedeki plastik kirliliğiyle ilgili uzun vadeli veri toplama çalışmaları için izleme istasyonları belirlenmiştir. Datça-Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesinde 5 istasyonda makroplastik kirliliği ölçümleri yapılmakta ve mikroplastik örnekleri toplanmaktadır.

Vatandaş bilimi çalışmaları: Vatandaş bilimi yaklaşımıyla yerel halk, okullar ve gönüllü gruplar, veri toplama süreçlerine katılım göstermektedir. Dernek, gönüllüleri ile su yüzeyinde mikroplastik örnekleme çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Okullarda farkındalık çalışmaları: Datça'daki ilk ve ortaokul öğrencilerine yönelik, plastik kirliliği hakkında bilgilendirici atölyeler ve kıyı temizleme etkinlikleri düzenlenmiştir.

Plastik kullanımını azaltmak için neler yapabiliriz?

- Tek kullanımlık plastikler yerine alternatif doğa dostu malzemeler tercih edebiliriz.
- Plastik kullanılacaksa, geri dönüşümü yapılabilen plastik materyalleri seçebilir ve geri dönüşüm kutularını kullanabiliriz.
- İçerisinde mikroplastiklerin bulunduğu kişisel bakım ve temizlik ürünlerini kullanmayabiliriz.
- İhtiyaç fazlası giyim ve diğer tekstil ürünlerini satın almaktan kaçınabiliriz.
- Tekstil ürünlerinde daha çok geri dönüştürülmüş / dönüştürülebilir veya organik yapıda olan ipliklerin kullanıldığı ürünleri tercih edebiliriz.
- Plastiklerin kullanımını ve üretimini kısıtlayan, ulusal ve uluslararası kampanyaları destekleyebiliriz.

AKDENİZ KORUMA DERNEĞİ
Mediterranean Conservation Society

iletişim

info@akdenizkoruma.org.tr

akdenizkorumaadernegi@hs01.kep.tr

@akdenizkoruma